

XXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXX

Vaše číslo/list zo dňa:
04.10.2016

Naše číslo/záznam:
47881/2016/21

Vybavuje/klapka:
Mgr. Ďuracká/kl.91171

Bratislava
7.10.2016

Vec: Oznámenie

Ministerstvu spravodlivosti SR bola doručená Vaša žiadosť o pomoc v súvislosti s úverom poskytnutým Poštovou bankou, a.s., so sídlom Prievozská 2/B, Bratislava. Svoju žiadosť ste doplnili podaním zo dňa 04.10.2016.

Po oboznámení sa s predloženou zmluvou uvádzame nasledovné:

Z Vášho podnetu vyplýva, že Vám bol poskytnutý úver na základe zmluvy o úvere uzavretej so spoločnosťou Poštová banka, a.s., Bratislava.

Komisia už v minulosti na jednom zo svojich rokovaní na základe podnetov mnohých spotrebiteľov posúdila viaceré zmluvné podmienky (medzi nimi aj úroky z omeškania a neprimerane vysoké zmluvné pokuty, blankozmenku, tzv. rozhodcovskú doložku, dohodu o zrážkach zo mzdy), ktoré sa nachádzajú v zmluvách uzatváraných so spotrebiteľmi, ako neprijateľné a podala podnet združeniam na ochranu spotrebiteľov na zváženie podania žalôb na súd.

Jedná sa o spotrebiteľskú zmluvu, ktorá má charakter vopred pripravených formulárových zmlúv, ktoré veritelia opakovane uzatvárajú a používajú vo vzťahu k neurčitému okruhu spotrebiteľov a ktorých obsah nemá spotrebiteľ možnosť ovplyvniť.

V predloženej zmluve absentujú údaje vyžadované v ustanovení § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v dôsledku absencie ktorých je možné podľa ustanovenia § 11 uvedeného zákona považovať poskytnuté úvery za bezúročné a bez poplatkov, a to:

- ❖ údaj o výške, počet a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- ❖ doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín jeho konečnej splatnosti.

Poukazujeme na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave z 09.08.2011, sp. zn. 10CoE/313/2010, v ktorom krajský súd ustálil: „že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať sumu, počet a termíny splátok pri každej zložke spotrebiteľského úveru, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť (istina, úrok a iné poplatky). Absencia týchto náležitostí v zmluve o spotrebiteľskom úvere spôsobuje, že poskytnutý spotrebiteľský úver je zo zákona bezúročný a bez poplatkov“.

Ďalej poukazujeme na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.11.2013, sp. zn: IICo/256/2013, podľa ktorého spojenie istiny, úrokov a poplatkov v jedno v zmluve nemožno považovať za náležitosť zmluvy v zmysle zákona: „*spotrebiteľská zmluva musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Logickým a teleologickým výkladom Zákona o spotrebiteľských úveroch možno dospieť k jednoznačnému záveru, že zo zmluvy musí jednoznačne vyplývať splatnosť jednotlivých častí istiny, úroku a poplatkov, pokiaľ tieto nemajú byť splatené jednorázovo. Z uzatvorených zmlúv síce vyplýva výška jednotlivých splátok, výslovne je však uvedené, že každá splátka zahŕňa istinu, úrok a poplatky, pričom nie je zrejmé, akú časť z týchto nárokov jednotlivá splátka obsahuje, pričom však pre určenie práv a povinností zmluvných strán z uzatvorenej zmluvy je nevyhnutné vedieť, koľko dlžník v jednotlivých splátkach plní na istinu, osobitne úrok a osobitne poplatky*”.

Z Vami predloženej zmluvy vyplýva, že je v nej uvedená priemerná výška ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len „RPMN“) vo výške 25 %. Zo štatistík uverejnených Národnou bankou Slovenska vyplýva, že v mesiaci december 2007, kedy došlo k podpisu úverovej zmluvy, bola priemerná ročná percentuálna miera nákladov 14,91 %. Taktiež poskytnutá úroková sadzba predstavuje výšku 23 % p.a., pričom podľa štatistík Národnej banky Slovenska bola priemerná výška úrokov za poskytnuté úvery v danom období 16,20 %. Taktiež došlo k uzavretiu Dohody o zrážkach zo mzdy a zároveň bolo dojednané, že všetky spory budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou.

Ak nie je uvádzaná správna výška zákonom vyžadovaného údaja o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej „RPMN“). Uvedenie nesprávneho údaja o RPMN Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí sp. zn. ISžo 106/2007 zo dňa 26.2.2008, ktoré je dostupné na internetovej stránke Ministerstva spravodlivosti SR (<http://www.iustice.rov.sk/Stranky/Ministerstvo/Komisia-na-posudzovanie-podmienok-v-spotrebiteľskvch-zmluvach/Rozhodnutia-slovenskych-sudov-vo-veciach-ochrany-spotrebiteľa.aspx?Tvplc=1>). Klamanie a uvedenie spotrebiteľa do omylu má pritom vždy dosah na platnosť právneho úkonu.

Vzhľadom na skutočnosť, že došlo k uzatvoreniu Dohody o zrážkach zo mzdy dovoľujeme si Vám dať do pozornosti rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6 Co 95/2013 zo dňa 19.6.2013, nakoľko takúto dohodu možno považovať za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, dostupné aj na internetovej stránke Ministerstva spravodlivosti SR (<http://www.iustice.gov.sk/Stranky/Sudne-rozhodnutia/Sudne-rozhodnutie-detail.aspx?PorCis=3806AAD6-2A90-4390-BA4D-CC71B8E57AD7&PoiCislo=88714>) , v predmetnom rozhodnutí súd konštatoval, že: „*Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (pórov. rozsudokC-106/77 Simmenthal).*”

Vo všeobecnosti platí, že spotrebiteľ je oprávnený návrhom na súd žiadať (súd príslušný podľa miesta Vášho bydliska), aby súd určil spotrebiteľskú zmluvu za neplatnú ako celok alebo za neplatnú v časti, v ktorej je zmluva v rozpore so zákonom alebo s dobrými mravmi (napríklad v časti úrokov, odplaty za poskytnutie úveru, RPMN, rozhodcovskej zmluvy).

MINISTERSTVO

Vo svojom návrhu na určenie neplatnosti zmluvy môžete žiadať o určenie neplatnosti zmluvy, aby súd vydal tento rozsudok:

Zmluva o úvere č. uzatvorená medzi navrhovateľom a odporcom dňaje neplatná. Súd súčasne určuje, že účastníci konania sú povinní vrátiť si doteraz poskytnuté plnenia.

Ako dôvod môžete uviesť, že zmluva je v rozpore so zákonom, resp. dobrými mravmi (napr. neprimerane vysoká RPMN a ročná úroková sadzba, dohoda o zrážkach zo mzdy, rozhodcovská doložka), pričom môžete poukázať na vyššie spomínané rozhodnutia ako aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.11.2012, sp.zn. 18Co/109/2011 dostupné na internetovej stránke Ministerstva spravodlivosti SR:

<http://www.iustice.Rov.sk/Stranky/Ivlinisterstvo/Komisija-na-posudzovanie-podmienok-v-spotrebitelskych-zmluvach/Rozhodnutia-stovenskych-sudov-vo-veciach-ochranv-spotrebitela.aspx?TypIc=4>, v ktorom *odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorý určil neplatnosť zmluvy o úvere pre početné neprijateľné zmluvné podmienky. Odvolací súd, napriek snahe udržať zmluvu v platnosti, ustálil, že táto nie je z objektívneho hľadiska ako celok udržateľná, keďže vadami netrpia iba jej podstatné náležitosti, ale v podstate všetky časti (články). Neprihliadal pritom na výhodnosť neplatnosti zmluvy pre toho ktorého účastníka zmluvy, ale na objektívne hľadisko, či je zmluva ako celok neplatná resp. ďalej možná (cieľ zakotvený v čl. 6 ods. 1 in fine smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebitelských zmluvách). Za dôležité tiež považoval hľadisko, či by zmluvné strany mali vôľu na kontrakte bez neplatných klauzúl. Pokiaľ ide o súdnu kontrolu zmluvných podmienok súd uviedol, že žalovaný sa mylí, pokiaľ považuje za typovú zmluvu iba všeobecné obchodné podmienky alebo zmluvu písanú drobným písmom alebo ak na naplnenie individuálne dojednaných podmienok považuje skutočnosť, že na prečítanie návrhu zmluvy mal spotrebiteľ dostatok času. Za typovú zmluvu, ktorá sa používa vo viacerých prípadoch (štandardná, formulárová) treba považovať nielen všeobecné obchodné podmienky, ale aj predformulované znenia rôznych variant zmlúv, resp. zmluvných ustanovení. Odvolací súd vyjadril názor, že znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky naplňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.). Za neprijateľnú určil odvolací súd s poukazom na judikatúru nemeckého Najvyššieho spolkového súdneho dvora aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa. Odvolací súd si v tomto smere osvojuje nemeckú názorovú líniu, podľa ktorej či už administratívna agenda alebo posúdenie bonity predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa, a preto s poplatkami za takéto plnenia sa spája záver o ich neprijateľnosti. V tomto zmysle za neprijateľné súdy posúdili napríklad paušálne náklady s uplatnením pohľadávky, zmluvné sankcie, úroky z omeškania a cenu odplaty za poskytnutie úveru. Odvolací súd za neprijateľnú podmienku určil aj ustanovenie úverovej zmluvy, ktoré veriteľovi umožňovalo inkasovať prvú splátku a poplatok už pri poskytnutí úveru.*

Ak by prebiehalo konanie pred rozhodcovským súdom na základe rozhodcovskej zmluvy, resp. doložky (pričom tá je súdmi posudzovaná ako neprijateľná podmienka) môžete sa takisto brániť. Ak Vám rozhodcovský súd zašle výzvu na vyjadrenie sa k návrhu, môžete namietať napr. právomoc rozhodcovského súdu z dôvodu, že rozhodcovská zmluva je neprijateľná zmluvná podmienka, že

SPRAVODLIVOSTI
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

nesúhlasíte s návrhom, pretože návrh znie na plnenie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, pričom žiadajte rozhodcovské konanie zastaviť. Ak by v danej veci už bol vydaný rozhodcovský rozsudok, môžete na príslušnom súde (podľa miesta Vášho bydliska) v stanovenej lehote odo dňa doručenia rozsudku podať žalobu o zrušenie

MINISTERSTVO

rozhodcovského rozsudku, pričom ako dôvod môžete uviesť už vyššie spomínané dôvody. Súčasne môžete požiadať aj o odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku.

V prípade, ak by Vám bolo doručené od súdneho exekútora upovedomenie o začatí exekúcie je potrebné v lehote 14 dní podať exekútorovi námietky proti exekúcii. V námietkach uvedte, že súd nemal exekútora vôbec poveriť, pretože exekučný titul je v rozpore so zákonom a súčasne môžete namietajú nezákonnosť rozhodcovského rozsudku napr. z dôvodu, že rozhodcovský rozsudok znie na plnenie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi (§ 45 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní) a ktoré vzniklo z neprijateľných zmluvných podmienok (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka).

Ak by sa v danej veci už začala exekúcia a exekučným titulom by bol rozhodcovský rozsudok, môžete podľa § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v platnom znení podať na súd, na ktorom sa vedie exekúcia návrh na zastavenie exekúcie z dôvodu, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky - rozhodcovskej doložky (ktorá odopiera spotrebiteľovi právo na prístup k štátnemu súdu) a od Vás ako spotrebiteľa sa vymáha plnenie, ktoré je právom nedovolené alebo v rozpore s dobrými mravmi.

Do pozornosti Vám dávame rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.2.2011 č. k. IV. ÚS 55/2011-19 dostupné na internetovej stránke Ministerstva spravodlivosti SR: (<http://www.iustice.rov.sk/Stranky/Ministerstvo/Komisia-na-posudzovanie-podmienok-v-spotrebiteľskvch-zmluvach/Rozhodnutia-slovenskvch-sudov-vo-veciach-ochrany-spotrebiteľa.aspx?TypIc=2>), v ktorom súd skonštatoval, že „Slovenský právny poriadok priamo ukladá v niektorých prípadoch aj bez návrhu zastaviť exekúciu vedenú na základe rozhodcovského rozsudku. Takémuto postupu nebráni ani skutočnosť, že arbitráž prebehla za účasti spotrebiteľa a že spotrebiteľ nepodal žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Exekučný súd je pri postupe podľa § 45 ZoRK oprávnený hľadiť na rozhodcovský rozsudok tak, akoby materiálne právoplatný nebol - nie je ním teda viazaný v zmysle § 159 O. s. p. a môže ho preskúmať z hľadísk vyjadrených v § 45 ZoRK aj čo do jeho materiálnej správnosti. Toto preskúmanie je exekučný súd oprávnený vykonávať tak, ako keby tu žiadny rozhodcovský rozsudok nebol, teda tak, ako by to mohol urobiť súd, keby sám rozhodoval o týchto otázkach. Tomuto záveru napokon svedčí i doslovné znenie ustanovenia § 35 ZoRK, ktoré účinky rozhodcovského rozsudku obmedzuje len na účastníkov. Už z tejto formulácie je zrejmé, že nebolo zámerom zákonodarcu bezvýhradne viazať všetky štátne orgány účinkami rozhodcovského rozsudku. Rozhodcovský súd je - napriek výsledku svojej činnosti v podobe rozhodcovského rozsudku - súkromnoprávny orgán a rozhodcovské konanie je súkromnoprávnym konaním. Zákon explicitne nekonfrontuje navzájom inštitút dobrých mravov a inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky. Odvolací súd nezaznamenal ani v judikatúre pomenovanie týchto inštitútov súkromného práva. Každopádne na to, aby sa skonštatovala blízkosť týchto inštitútov z hľadiska ich významu a zákonom sledovaného cieľa ratio legis, netreba použiť ani zložité výkladové metódy. Pravidlá správania sa, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané a tvoria základ fundamentálneho hodnotového poriadku, aj takto sa dajú definovať dobré mravy, ak tomuto kritériu

SPRAVODLIVOSTI SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

zmluvná podmienka nevyhovuje, prieči sa dobrým mravom. Nie každá zmluvná podmienka, ktorá vyvoláva nepomer v spotrebiteľskej zmluve v neprospech spotrebiteľa, je neprijateľná. Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň týmto vzniká základ pre docielenie skutočnej, rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako aj bez návrhu súd exekúciu zastaví o plnenie z takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky. Ak by takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou bola samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ ju použije, v takomto

MINISTERSTVO

prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi. Súd zastaví exekúciu v celom rozsahu, ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok rozhodcu alebo rozhodcovského súdu, ktorý svoju právomoc odvodzoval z neprijateľnej rozhodcovskej zmluvy (§ 39, § 53 ods. 5, § 45 ods. 1 písm. c) ods. 2 ZoRK). Iba tak môže súd naplniť cieľ čí 6 ods. 1 smernice - postarať sa o to, aby spotrebiteľov nekalé podmienky v záujme vyššej kvality života bežných ľudí nezaväzovali. Pokiaľ pri preskúmaní rozhodcovského rozsudku v štádiu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zistí exekučný súd vyššie uvedené nedostatky, potom návrh na vydanie poverenia zamietne. Z uvedeného vyplýva, že exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, a to napr. aj na účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začaté exekučné konanie zastaviť, pričom exekučný súd tak môže urobiť na návrh účastníka konania, ako aj bez návrhu (§ 58 ods. 1 Exekučného poriadku v rozhodnom znení)."

Spolu s prípadným návrhom na zastavenie exekúcie Vám môžeme odporúčať podať návrh aj na odklad exekúcie podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku z dôvodu, že možno dôvodne očakávať zastavenie exekúcie. Pričom môžete poukázať aj na § 61 Exekučného poriadku, podľa ktorého navrátenie do predošlého stavu v exekúcii je vylúčené. Ak by došlo v uvedenom exekučnom konaní k vymoženiu pohľadávky a exekučné konanie by bolo zastavené, navrátenie do predošlého stavu by bolo vylúčené.

Taktiež Vám dávame do pozornosti obranu pred neprimeraným vymáhaním Vášho dlhu zo strany vymáhačských spoločností a obchodných zástupcov veriteľa. V prípade, ak Váš dlh voči bude od Vás neprimerane vymáhaný, odporúčame Vám obrátiť sa na Slovenskú obchodnú inšpekciu, ktorá je oprávnená prešetrovať tzv. nekalé obchodné praktiky pri vymáhaní pohľadávok (neodborné a neprimerané vymáhačske praktiky). V prípade podozrenia z nátlaku a agresívneho postupu vymáhačskej spoločnosti máte právo podať na prokuratúre alebo polícii podľa miesta Vášho bydliska trestné oznámenie pre podozrenie z trestného činu nátlaku.

V súvislosti s Vašou prípadnou obranou na súde Vám zároveň dávame do pozornosti, že spotrebiteľ je v celom súdnom konaní oslobodený od súdnych poplatkov v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 písm. za) zák. č. 71/1992 Z.z. o súdnych poplatkoch.

Odbor ochrany spotrebiteľa nemá právomoc rozhodovať o právach a právom chránených záujmoch, keďže jej oprávnenia sú zamerané len na signalizovanie nedostatkov združeniam na ochranu spotrebiteľov a štátnym orgánom. Právomoc rozhodovať konkrétne spory má súd, na ktorý sa máte právo obrátiť.

Ak si s ohľadom na Vašu súčasnú finančnú situáciu nemôžete dovoliť advokáta, ktorý by Vás v prípadnom spore zastupoval, zvážte možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci, ktoré bolo zriadené ako súčasť systému na poskytovanie právnej pomoci a zabezpečenia jej poskytovania fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv. Zoznam kancelárií Centra právnej pomoci sa nachádza na internetovej stránke <http://www.centrumpravneipomoci.sk>. K Vášmu bydlisku najbližšie sa nachádza Kancelária Centra právnej pomoci v Banskej Bystrici so sídlom na adrese:

Centrum právnej pomoci - Kancelária Banská Bystrica

Skuteckého 30
974 01 Banská Bystrica

Tel: 048/242 00 26

Mobil: 0918 644 615

E-mail: [info.bb\(5\)centrumpravneipomoci.sk](mailto:info.bb(5)centrumpravneipomoci.sk)

Konzultačné dni:

Pondelok: 8:00-15:00 h Streda :
8:00-16:00 h

Podateľňa:

Pondelok: 8:00-15:00 h Utorok:
8:00-15:00 h Streda : 8:00-16:00
h Štvrtok : 8:00-15:00 h Piatok:
8:00-13:00 h.

Do pozornosti Vám dávame aj občianske združenia pôsobiace v oblasti ochrany spotrebiteľov, ktoré by Vám taktiež mohli pomôcť s riešením Vášho spotrebiteľského problému a ktorých zoznam nájdete na stránke Ministerstva hospodárstva SR <http://www.econorny.gov.sk/ochrana-spotrebiteľa-5718/127403S>.

Záverom uvádzame, že toto stanovisko je len odporúčaním a vyjadruje právny názor, ktorý nemá všeobecne záväzný právny charakter.

JUDr. Ida Takáčová
riaditeľka odboru Odbor
ochrany spotrebiteľa

S pozdravom